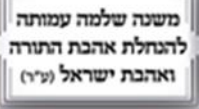

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מטשטנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב יהודה אריה ב"ר יעקב שכטר זצ"ל עודד בן שרה ע"ה

משנה ח'

קוֹצְרִים מוֹתֵר לַקְצוֹר לַפְנֵי הָעוֹמֵר אֶת בֵּית הַשְּׁלָחִים שְׁפַעְמָקִים היינו שדה שנמצאת בעמק וזקוקה להשקאה בידי אדם, שתבואתה גרועה, ולכן אין מביאים ממנה את העומר*, **אָבֵל לֹא גוֹדְשִׁין** אבל אין לעשות מן התבואה שנקצרה גדיש (ערימה) עד לאחר קצירת העומר, לפי שחכמים התירו רק לקצור את התבואה שלא יבוא לידי הפסד אם לא יקצרו אותה מוקדם, אבל גם אם ידחה את עשיית הגדיש עד לאחר הקרבת העומר לא יגרם לו מכך נזק, ולכן לא התירו חכמים לעשות את התבואה גדיש עד לאחר הקרבת העומר. **אֲנָשֵׁי יְרִיחוֹ** אנשים שגרו בעיר יריחו ששדותיהם היו בית השלחים בעמק, היו **קוֹצְרִין** את התבואה קודם לעומר **בְּרָצוֹן חֲכָמִים** כמו שהתירו חכמים במשנתנו, **וְגוֹדְשִׁין** אבל היו גם עושים את התבואה גדיש לאחר הקצירה לפני קצירת העומר **שְׁלֹא בְּרָצוֹן חֲכָמִים** כנגד דעת חכמים שאסרו לעשות גדיש עד לאחר קצירת העומר, **וְלֹא מַחוּ בְּיָדָם חֲכָמִים** אבל חכמים לא מחו בהם על מעשה זה. **קוֹצֵר לַשַּׁחַת** אם רוצה לקצור את תבואה שלא התבשלה כל צרכה, כדי לעשותה מספוא לבהמות, מותר לקצרה אף לפני העומר, **וּמֵאֲכִיל לַבְּהֵמָה** ויכול לתת את המספוא לאכילת הבהמות עוד לפני הקרבת העומר. **אָמַר רַבִּי יְהוּדָה:** שואל רבי יהודה **אֵימָתֵי** מתי מותר לקצור את התבואה למספוא ולהאכיל בה את הבהמות **בְּזִמְן שְׁהִתְחִיל** לקצור את השדה לצורך הבהמות **עַד שְׁלֹא הִבְיָאָה שְׁלִישׁ** לפני שנגמר שליש בישולה האחרון של התבואה, ואם התחיל לקצור לפני זמן זה, מותר לו להמשיך ולקצור גם לאחר שהבשילה התבואה את השליש האחרון של בישולה. **רַבִּי שְׁמַעוֹן** חולק ו... **אוֹמֵר: אֵף יִקְצֹר וַיֵּאֲכִיל** לבהמות **אֵף מִשֶּׁהִבְיָאָה שְׁלִישׁ** היינו שמותר לו להתחיל ולקצור גם לאחר שהבשילה התבואה את שליש בישולה, אם קוצר לצורך האכלת הבהמות עוד קודם להקרבת העומר.

רבינו עובדיה מברטנורא
קוצרים בית השלחים שבעמקים - שתבואתן רעה ואין מביאין עומר משם. ותניא, כתוב אחד אומר (ויקרא כ"ג) "וקצרתם את קצירה והבאתם את עומר", דמשמע דיכול לקצור קודם הבאת העומר, וכתוב אחר אומר "ראשית קצירכם", דמשמע שתהא ראשית לכל הקצירות. הא כיצד? ממקום שאתה יכול להביא העומר אי אתה קוצר קודם לעומר, ממקום שאי אתה מביא, כגון בית השלחים ובית העמקים שאין מביאין עומר מהן לפי שהן רעות, אתה קוצר מהן קודם לעומר.
אבל לא גודשין - לעשותן גדיש. דכמה דאפשר לשנויי משנינן.
אנשי יריחו - בית השלחין הוו להו.
קוצר לשחת - מותר לקצור לשחת קודם לעומר ומאכיל לבהמתו.
אימתי בזמן שהתחיל לקצרה לצורך בהמתו עד שלא הביאה שליש אחרון של גמר בישולה, קוצר אף לאחר שהביאה שליש.
רבי שמעון אומר אף יקצור ויאכיל - יתחיל לקצור ומאכיל לבהמתו משהביאה שליש. דכל לשחת לאו קציר הוא. והלכה כרבי יהודה, שבא לפרש דבריו של ת"ק.

*בגמרא מבואר דין זה, כתוב אחד אומר "וקצרתם את קצירה והבאתם את עומר" ומשתמע מכאן שניתן לקצור תבואה גם קודם לקצירת העומר. ובסוף הפסוק נכתב "ראשית קצירכם אל הכהן" שמכאן משמע שיש לקצור את העומר בתחילה לפני שאר הקצירות, א"כ איך מיישבים את שני הכתובים, אלא התשובה היא שממקום שאתה מביא ממנו עומר אי אתה קוצר לפני קצירת העומר, אך ממקום שאין אתה מביא ממנו עומר, לדוגמא: שדה בית השלחים, אתה יכול לקצור עוד קודם לקצירת העומר.

לעילוי נשמת
מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לווצאפ ולהנצחות
ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com
או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ט'

קוֹצְרִין מִפְּנֵי הַנְּטִיעוֹת מותר לקצור עוד לפני קצירת העומר את התבואה שגדלה בין הנטיעות, כדי שלא יזיקו לנטיעות*, פירוש נוסף שמותר לקצור את התבואה משום כלאיים, שכן פעמים אדם זורע תבואה במקום שחשב שאין שם נטיעות ולאחר זמן גדלות הנטיעות וצריך לקצור את התבואה כדי לא לעבור על איסור כלאיים, **מִפְּנֵי בֵּית הָאֵבֶל** וכן מותר לקצור שדה קודם לקצירת העומר כדי שיהיה מקום פנוי לברך שם את האבלים כשחוזרים מקבורת המת, וכן מותר לקצור שדה קודם לקצירת העומר **מִפְּנֵי בְּטוּל בֵּית הַמְּדַרְשׁ** כדי לעשות מקום לתלמידים ללמוד שם תורה, במצב בו יש דוחק בבית המדרש ויש צורך לצאת ללמוד בשדה**. **לֹא יַעֲשֶׂה אוֹתָן פְּרִיכוֹת** היינו קוצר את השדה קודם לקצירת העומר מהסיבות שהוזכרו, לא יאסוף את השיבולים שקצר לאלומות ויקשור אותם, **אֶבֶל מִנִּיחֵן צְבָתִים** היינו עושה מהם ערימות ומניח אותם בלא קשירה. **מְצוֹת הָעֹמֶר לְבֹא מִן הַקָּמָה** את מצוות העומר מקיימים בצורה הטובה ביותר אם קוצרים את השיבולים בעודם מחוברים לקרקע לשם מצוות העומר. אם **לֹא מְצָא** שיבולים שעדיין לא נקצרו, כיוון שקצרו כבר את הכל - **יָבִיא מִן הָעֹמְרִים** יביא את העומר מאלומות השיבולים החדשות. **מְצוֹתוֹ** הכי טוב לקיום מצוות העומר **לְבֹא מִן הַלֶּחַ** לקחת את העומר מתבואה לחה. אם **לֹא מְצָא** תבואה לחה - **יָבִיא מִן הַיֵּבֶשׁ** שאף תבואה יבשה כשרה למצוות העומר. **מְצוֹתוֹ לְקָצוֹר בְּלִילָה** במצוות העומר, יש לקצור את העומר בלילה, כמו שכתוב מהחל חרמש בקמה תחל לספור שבעה שבועות" ודרשו משעה שאתה מונה היינו סופר את ספירת העומר אתה קוצר, וכמו שאת ספירת העומר מתחילים בלילה כך הקצירה מצוותה בלילה. ואם **נִקְצַר הָעוֹמֶר בַּיּוֹם** - **פָּשׁוּר** בדיעבד. **וְדוּחָה אֶת הַשֶּׁבֶת** ומותר לקצור את העומר אף ביום השבת, כשהקצירה נעשית בזמנה.

*טעמו של רש"י הוא מפני שאין לוקחים מתבואה זו לעומר, וכמו שלמדנו במשנה הקודמת שתבואה שאין לוקחים ממנה לעומר מותר לקצור אותה לפני קצירת העומר.
**בגמרא לומדים דינים אלו ממה שנכתב "ראשית קצירכם" ודרשו 'קצירכם' ולא קציר מצווה, היינו שאסור לקצור את השדות לצרכם הפרטי של בעלי השדה, אבל לצורך מצווה מותר.

רבינו עובדיה מברטנורא

קוצרים קודם לעומר.

מפני הנטיעות - שלא יפסידו. לפי שאותה תבואה אינה ראויה לעומר, כדאמרינן בפרק כל הקרבנות, אין מביאין לא משדה בית השלחים ולא משדה אילן, ולעיל אמרינן ממקום שאי אתה מביא אתה קוצר.

פירוש אחר, מפני הנטיעות משום כלאים. לפי שפעמים אדם זורע תבואה ואין שם נטיעות, ולאחר זמן עולות שם נטיעות ביניהן מאליהן, וצריך לקצור הזרעים משום כלאים.

ומפני בית האבל - שאין להם מקום פנוי לישיב לברך ברכת רחבה שאומרים בבית האבל.

ומפני בית המדרש - שאין מקום לתלמידים לישיב. וטעמא דכל הני, משום דקציר מצוה נינהו, והכתוב אומר ראשית קצירכם, שיהיה העומר ראשית לקצירכם של רשות ולא ראשית לקציר של מצוה.

כריכות - אלומות קשורות.

צבתים - אגודות בלא קישור. פירוש אחר, כריכות אלומות גדולות, צבתים אגודות קטנות.

מן הקמה - שהיא קוצר לשמו.

לא מצא - שכבר נקצר הכל.

מן הלח - דכתיב כרמל, רך ומל.

לקצור בלילה - כדילפינן בריש פרקין, מדכתיב (דברים ט"ז) "מהחל חרמש בקמה תחל לספור", משעה שאתה מונה אתה קוצר, והספירה צריכה להיות בלילה, דכתיב (ויקרא כ"ג) "שבע שבתות תמימות".